

Nederlandse gemeenten testen boombeheertool i-Tree

Vijf Nederlandse gemeenten doen momenteel een proef met i-Tree, het Amerikaanse softwareprogramma om de waarde van bomen in het stedelijk gebied te bepalen. Doel is om het model geschikt te maken voor de Nederlandse situatie. Gemeenten, adviesbureaus, universiteiten en hogescholen werken in dit project nauw samen. Tijdens de Boominfodag op 31 mei worden de eerste resultaten bekend gemaakt.

Dat bomen CO₂ kunnen vastleggen, fijnstof filteren en water opvangen, daarvan zijn steeds meer mensen zich bewust. Ook de positieve effecten die bomen hebben op het hitte-eilandeffect in steden en op de waarde van onroerend goed zijn bekend. Maar over welke kengetallen praten we dan precies? En valt daar ook een prijskaartje aan te hangen? Want als dat kan, dan is een boom niet langer alleen een kostenpost, maar een investering die rendement oplevert! i-Tree lijkt een veelbelovend instrument om de antwoorden boven tafel te krijgen. Belangrijk om te weten voor boombeheerders, *asset*-managers en beleidsmakers die strategische

keuzes voor hun boombeheer en groenbeleid beter willen onderbouwen en werk willen maken van een toekomstbestendige en leefbare omgeving.

Nederlandse kengetallen

Met i-Tree valt per boom de bijdrage aan klimaatvraagstukken te berekenen. In de gemeenten Dordrecht, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Heerhugowaard is men in deze eerste proefronde bezig om het model te vullen met boomgegevens uit gemeentelijke boombeheersystemen: boomsoort, groeisnelheid, omvang, leeftijd, groeiplaats, etc. Ook wordt het systeem voorzien van Nederlandse kengetallen voor onder andere neerslag, temperatuur en luchtvervuiling. Vervolgens worden er tests gedaan met verschillende berekeningen op drie terreinen: het vastleggen van CO₂, het filteren van fijnstof en de wateropvang in de kroon. 'Dat zijn relevante aspecten in Nederland',

WEBSITES

www.itreetools.org
www.boominfodag.nl

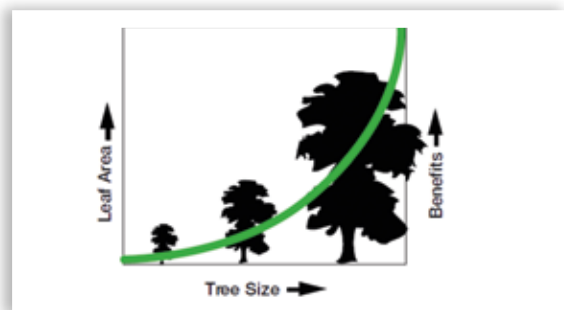
vertelt David van Uden. Hij is voorzitter van de projectgroep die i-Tree in Nederland introduceert namens de initiatiefnemers Stadswerk en Branchevereniging VHG. 'Het Amerikaanse i-Tree-model kan heel veel. Daar kunnen ze zelfs berekenen hoeveel effect een bepaalde boom heeft op het energieverbruik van een airco in een straat. In Nederland beginnen we met drie aspecten. Als dat goed uitpakt, kunnen we het uitbreiden, bijvoorbeeld met berekeningen van het dempend effect dat bomen hebben op hitte en kou.'

Beheertool

In Amerika wordt al ruim tien jaar ervaring opgedaan met i-Tree. Ook in Canada, Engeland en enkele Scandinavische landen wordt het met succes toegepast. Craig Harrison, manager van Forestry Commission London komt tijdens de Nederlandse Boominfodag vertellen welke concrete i-Tree berekeningen in de Britse hoofdstad zijn gemaakt en wat de gevolgen zijn voor het beleid. Een eerste proef in Almere drie jaar geleden was voor Stadswerk en Branchevereniging VHG interessant genoeg om i-Tree ook naar Nederland te halen. 'i-Tree kan veel meer dan andere tools berekenen hoe een boom "functioneert" en hoe de opbrengsten toenemen naarmate een boom ouder wordt', legt Van Uden uit. 'Een instrument als TEEB-stad kan dat niet. Dat systeem is bovendien meer gericht op de waarde van blauw en groen in de planfase. Het kijkt minder naar de beheerfase en de gegevens die je dan nodig hebt om in detail afwegingen te kunnen maken.'

Klimaatneutrale gemeenten

Volgens Van Uden is de kans groot dat het gebruik van i-Tree het boombeheer in Nederland verandert. 'Ik denk dat we anders naar bomen gaan kijken. Dat we

▲ Specifieke kenmerken van een boom bepalen in hoge mate het effect op de omgeving.

PILOT I-TREE NEDERLAND

Na de *pilot* die in dit artikel centraal staat, volgt een tweede ronde met verdere onderzoeken en nieuwe *pilots* in andere gemeenten. Het totale traject zal ongeveer twee jaar duren.

i-Tree Nederland is een initiatief van Vereniging Stadswerk en Branchevereniging VHG. Deelnemende partners in de eerste *pilot*-ronde zijn de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Heerhugowaard en Dordrecht, BTL Bomendienst, Cobra adviseurs, Boomadviesbureau De Groot, Bomenwacht Nederland, Terra Nostra, Wageningen UR en Van Hall Larenstein.

bomen meer aanplanten met het doel ze tot wasdom te laten komen en minder beschouwen als kostenpost. Ik merk dat het leeft bij gemeenten. Zij staan voor de uitdaging om klimaatneutraal te worden. Bomen kunnen daar een belangrijke bijdrage aan leveren en met i-Tree kun je precies registreren wat de CO₂-vastlegging is. Er zijn gemeenten die het werken met i-Tree al in hun beleid hebben opgenomen.'

Samenwerking

Uit buitenlandse ervaringen blijkt dat de samenwerking van overheden, onderzoeksinstituten, bedrijfsleven, beroepsverenigingen, wetenschap en onderwijs een absolute voorwaarde is om i-Tree succesvol toe te passen. 'Dat is inderdaad cruciaal', beaamt Van Uden. 'Het is belangrijk om kennis uit te wisselen. Het is best een unieke situatie, want we zijn deels ook elkaars concurrenten. Gelukkig ziet iedereen het belang ervan in en weten we elkaar goed aan te vullen. De belangrijkste uitdaging is nu om alle partijen op hetzelfde spoor te houden en de balans te vinden tussen wetenschappelijk helemaal juist en volledig zijn aan de ene kant en de praktische toepassing aan de andere kant. Wanneer hebben we inhoudelijk genoeg diepgang in i-Tree om het echt te gaan gebruiken? Theorie en praktijk, we hebben beide kanten nodig.' ●

Wilt u meer weten? Neem dan contact op met Vereniging Stadswerk Nederland via info@stadswerk.nl of Branchevereniging VHG via info@vhg.org.